

GREEN Living

กรีนไลฟ์

7 วิธีประหยัดพลังงาน แบบคนเมืองกรุง

ถึงเวลา ที่คนเมืองกรุงอย่างเราๆ ท่านๆ ต้องยอมรับกันเสียที่ว่า ที่ผ่านมามีการใช้พลังงานในสังคมเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพฯ เป็นไปอย่างสิ้นเปลือง ซึ่งอาจเป็นเพราะการมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ นานา ที่คอยเอื้อให้การดำเนินชีวิตในแต่ละวันง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้นตามความเร่งรีบของสังคมเมืองที่ต้องหมุนไปตามกระแสความศิวิไลซ์ของการเป็นมหานคร ทุกกิจกรรมในวิถีการดำเนินชีวิตแต่ละวันของคนในเมืองกรุงล้วนแต่เกี่ยวข้องกับการใช้พลังงานแทบทั้งสิ้น ไม่เพียงเท่านั้นการใช้พลังงานของผู้คนในเมืองกรุงยังมีความหลากหลาย นอกเหนือจากน้ำมัน หรือไฟฟ้า ซึ่งถือเป็นพลังงานหลัก ยังมีการใช้พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกอื่นๆ ด้วย

หากสังเกตให้ดีจะพบว่ากรุงเทพฯ ในวันนี้เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมากจากในอดีต หลายสิ่งหลายอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนก็ปรากฏให้เห็น นับว่ากรุงเทพฯ นับจากนี้จะเป็นมหานครสีเขียว หรือ "Green Bangkok" ที่ไม่เพียงแต่จะเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แต่ยังมีอนุรักษ์พลังงานและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้น้อยลงอีกด้วย

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดๆ ก็คือ การปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมืองให้มีต้นไม้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการปรับให้พุ่มทิวทัศน์ทางเท้า และพื้นที่ว่างบริเวณเกาะกลางถนนมีต้นไม้ประดับประดับ สวยงาม เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับเมือง เพื่อลดผลกระทบจากปรากฏการณ์เกาะความร้อนในเมือง (Heat Urban Island) การปรับปรุงคุณภาพระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ เพื่อจูงใจให้ผู้คนในสังคมเมืองหันมาใช้บริการขนส่งมวลชนสาธารณะแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล การรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้าลดโลกร้อน เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก เป็นต้น

เพื่อเปลี่ยนภาพการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองของผู้คนในสังคมเมืองให้กลายเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ หรือสังคมที่มีการลดการใช้พลังงาน ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ผู้คนที่อาศัยในเมืองกรุงจึงต้องหันมาปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันให้คุ้นเคยกับความสะดวกสบาย ซึ่งบางครั้งก็คิดเป็นนิสัยโดยไม่รู้ตัวและเป็นที่มาของความสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ

วันนี้ไม่เพียงแต่ผู้คนในสังคมของกรุงเทพฯ เมืองฟ้าอมระจะเปลี่ยนไป เพราะหลายๆ คนเริ่มตระหนักแล้วว่าพลังงานมีคุณค่า ยิ่งโดยเฉพาะในยามที่ราคาน้ำมันหน้าปั๊มปรับตัวสูงขึ้นลิ่วๆ หรือการหายไปของน้ำมันปาล์มบนชั้นวางสินค้าในซูเปอร์มาร์เก็ตทุกแห่ง ยังไม่รวมถึงการซังกิโลกขายไข่ไก่ ที่แม้จะดูว่าไม่เกี่ยวข้องกับพลังงานสักนิด แต่นั่นก็หมายความว่าค่าครองชีพของผู้คนในสังคมเมืองมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นค่อนข้างแน่ชัด ซึ่งการประหยัดพลังงาน ลดใช้น้ำมัน และไฟฟ้าจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า หรืออุปกรณ์ไฮเทคทั้งหลายให้น้อยลง ย่อมทำให้ต้นทุนการดำเนินชีวิตในสังคมเมืองยังไม่ยับยั้งตัวสูงจนเกินไปนัก

เมื่อเป็นเช่นนี้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมเมืองจึงเปลี่ยนไปโดยปริยาย ซึ่งเป็นผลจากการที่ผู้คนในเมืองกรุงหันมาใช้พลังงานอย่างมีคุณค่ามากขึ้น

มวลชนสาธารณะให้มากขึ้น หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ เปลี่ยนจากการขับรถส่วนตัว มาใช้บริการรถไฟฟ้าไม่ว่าจะ BTS รถไฟฟ้าใต้ดิน หรือแอร์พอร์ต ลิงค์ ให้มากขึ้น เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน ซึ่งถือเป็นรูปแบบการเดินทางสมัยใหม่ที่เหมาะสำหรับเมืองใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศ

ล่าสุดเมืองใหญ่อย่างมหานครนิวยอร์ก ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน มีผู้คนสัญจรผ่านไปมาหนาแน่นตลอดเวลา ได้ปรับให้โครงสร้างของการเดินทางด้วยการสร้างพื้นที่สีเขียวใจกลางเมือง เพื่อลดการใช้พลังงานจากการขับขี่ยานยนต์ และเป็นการรักษาสีเขียวในสิ่งแวดล้อมในเมืองกรุง โดยเปลี่ยนเส้นทางถนนบอร์คเวย์ โทมส์แควร์ และฮาร์วาร์ด สแควร์ ให้เป็นถนนคนเดิน แบ่งสัดส่วนให้เป็นพื้นที่สำหรับรถยนต์ 10% และ 90% ที่เหลือเป็นพื้นที่สำหรับคนเดิน เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการเดินทาง และลดปริมาณการใช้เชื้อเพลิง ตัวอย่างที่แบบนั้นนอกจากจะคือสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีอีกด้วย

2 ใช้รถยนต์ประหยัดพลังงานอย่าง Eco Car หรือ Hybrid กันมากขึ้น

กรุงเทพฯ ทุกวันนี้ ผู้คนยุคใหม่เริ่มหันมาใช้รถยนต์ประหยัดพลังงานกันมากขึ้น ซึ่งก็มีทั้ง Eco Car ที่เป็นรถยนต์ส่วนบุคคลขนาดเล็ก มีความคล่องตัวสูง รถยนต์ Hybrid ที่มีขนาดเครื่องยนต์ใหญ่ขึ้นมาอีกหน่อย หรือจะเป็นรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งระยะหลังมานี้ผู้ผลิตรถยนต์ค่ายต่างๆ ก็หันมาพัฒนารถยนต์ใช้ก๊าซธรรมชาติมากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภค โดยชูจุดขายเรื่องความประหยัดน้ำมัน ความสามารถในการใช้พลังงานทางเลือก ระบบเครื่องยนต์ และอัตราการขับเคลื่อน แดมพวงด้วยเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเข้าไปด้วย เป็นการปลุกกระแส Green Car ถือเป็นอีกหนึ่งเทรนด์ของผู้คนในสังคมเมืองที่กำลังจะเปลี่ยนไป

3 จักรยาน ทางเลือกใหม่ของการเดินทางที่ไม่ก่อมลพิษ

หลายๆ คนคงได้เคยเห็นเส้นสีขาวบนพื้นถนนที่ กทม. ได้กำหนดเส้นทางสำหรับจักรยานไว้ให้ เนื่องจากเล็งเห็นว่าการขี่จักรยานเป็นการเดินทางที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ เพราะเป็นยานพาหนะที่ใช้พลังงานสะอาดมาก แดมยังส่งผลดีต่อสุขภาพ เป็นการออกกำลังกาย ทำให้ร่างกายแข็งแรง แม้จะมีข้อจำกัดตรงที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางใกล้ๆ เว้นแต่จะมีบางคนที่มีขี้อายขี่จักรยานเดินทางไกล พื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็นพื้นที่ที่มีเลนสำหรับจักรยานให้เห็นได้มากกว่าฝั่งพระนคร คงเพราะสภาพของถนนหนทางที่เอื้ออำนวยมากกว่า

ล่าสุด กทม. ได้มีการส่งเสริมให้ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ใครที่มีโอกาสผ่านไปแถวบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน สามารถแวะที่จุดบริการเช่าจักรยานเที่ยวชมรอบเกาะได้ นับเป็นไอเดียที่ดีเลยทีเดียวสำหรับการปลูกจิตสำนึกในการเลือกใช้นานพาหนะเพื่อสิ่งแวดล้อมเช่นนี้ ซึ่งในต่างประเทศนั้นจะมี Bikestation เป็นศูนย์บริการจักรยานเต็มรูปแบบ จัดทำพื้นที่จอดจักรยานที่ปลอดภัยไว้รองรับ มีห้องอาบน้ำ เปลี่ยนเสื้อผ้าไว้คอยให้บริการ โดย Bikestation นั้นได้กระจายให้บริการอย่างแพร่หลายในแถบประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรปและญี่ปุ่น

4 บ้านประหยัดพลังงาน เทรนด์ใหม่ของคนเมืองกรุง

คนกรุงเทพฯ สมัยนี้ จะใช้เวลาในการคิดและพิจารณามากขึ้น เพราะมีโจทย์ในการตัดสินใจเลือกซื้อเพิ่มขึ้นนั่นเอง บ้านในฝันของคนกรุงเทพฯ ยุคนี้ ไม่เพียงแต่

มาดูกันว่าผู้คนในเมืองใหญ่ มีวิธีการประหยัดพลังงานอย่างไรกันบ้าง

1 ใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะมากขึ้น

การจัดการปัญหาการจราจรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การลดใช้รถยนต์ส่วนบุคคล แล้วหันมาใช้บริการระบบขนส่ง

ต้องมีดีไซน์สวยงาม ควบคู่กับโลฟสไตล์ของคนในเมือง ที่ต้องใกล้รถไฟฟ้า BTS หรือ รถไฟใต้ดิน เดินทางสะดวกสบายแล้ว ยังต้องเลือกวัสดุก่อสร้างหรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่มีคุณสมบัติด้านการประหยัดพลังงานด้วย ไม่ว่าจะเป็นผนัง กระจก หลังคา เป็นต้น

สิ่งที่เราจะได้เห็นการพัฒนาอย่างรวดเร็วสำหรับบ้านประหยัดพลังงาน ก็คือ การใช้แผงโซลาร์ เซลล์ติดตั้งบนหลังคาอาคารบ้านเรือน หรือ "โซลาร์ รูฟ" ซึ่งจะติดตั้งบนหลังคา หรือคาบฟ้า เพื่อเก็บพลังงานและแปลงเป็นกระแสไฟฟ้า ใช้หมุนเวียนภายในบ้าน หรือหากสามารถผลิตได้มาก มีกระแสไฟฟ้าเหลือก็ยังสามารถขายคืนสู่ระบบของการไฟฟ้าได้ ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากสำหรับในสังคมเมืองใหญ่ในต่างประเทศ

5 ใช้สินค้าและบรรจุภัณฑ์รีไซเคิล เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของคนกรุงที่เริ่มเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัดอย่างหนึ่ง ก็คือ การหันมาใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เราจึงได้เห็นคนกรุงเทพฯ นำถุงผ้าติดมือไปซื้อป๊อปปี้ในซูเปอร์มาร์เก็ตด้วย ซึ่งไม่ว่าจะเพราะเหตุผลที่ซูเปอร์มาร์เก็ตหลายๆ แห่งมีการให้คะแนนสะสม หรือโปรโมชั่นพิเศษสำหรับผู้ให้นำถุงผ้ามาซื้อป๊อปปี้ หรือจะด้วยจิตสำนึกในการลดปริมาณขยะพลาสติกก็ดี แต่ก็ทำให้ภาพของการหิ้วถุงพลาสติกรุงรังในมือของแม่บ้านสมัยนี้หายไป นอกจากนี้ คนในเมืองยังมีพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าที่ให้ความสำคัญกับสินค้ารักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น สินค้าที่ผ่านกระบวนการรีไซเคิล สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ หรือแม้กระทั่งสินค้าที่บรรจุภัณฑ์มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มักจะถูกนำมาเป็นจุดขายเพื่อทำการตลาดซึ่งส่วนใหญ่มักจะได้รับการตอบรับที่ดีจากตลาดซึ่งนั่นก็หมายถึงผู้บริโภคในเมืองตระหนักถึงการเลือกซื้อสินค้าที่ผ่านกระบวนการรีไซเคิล มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทำให้ปริมาณขยะพลาสติกในเมืองลดน้อยลง เทรนด์ใหม่ผู้บริโภคยุคใหม่ให้ความสำคัญกับการลด ละ เลิกบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้วทิ้งเลย เพราะเป็นการสิ้นเปลืองพลังงานในการผลิต ใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ้นเปลือง เพิ่มปริมาณขยะเปลืองพลังงานในการกำจัดขยะ

6 กินอยู่อย่างปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เรียกได้ว่าคนในเมืองยุค

ใหม่นี้จะให้ความใส่ใจกับเรื่องของการดูแลสุขภาพ และการอยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ดีมากขึ้น เลือกซื้ออาหารการกินที่เป็นเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัย และยาฆ่าแมลง หรือเลือกซื้อผักสดออร์แกนิกมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีทั้งกลุ่มผู้บริโภคที่นิยมซื้อหาผักปลอดสารพิษจากตลาดสดมาตรฐาน ขณะเดียวกันผู้บริโภคอีกกลุ่มหนึ่งก็เลือกที่จะปลูกผักรับประทานเองที่บ้านตามคอนเซ็ปต์ของวิถีสีเขียว เป็นกระแสใหม่ของการกินอยู่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำลังได้รับความนิยมมากขึ้น เพราะนอกจากจะปลอดภัยแล้วยังช่วยค่าจูนดูแลสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ช่วยสนับสนุนภาคการเกษตรของไทย ช่วยในการอนุรักษ์และสืบสานพืชพันธุ์ท้องถิ่นตามแบบวิถีพอเพียง ซึ่งสิ่งที่สำคัญ คือ ผู้บริโภคในเมืองสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุดเท่าที่ต้องการ

7 ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือหลักในการอำนวยความสะดวก แม้จะไม่ใช่เรื่องที่น่าแปลกใจเมื่อบอกว่าผู้คนในเมืองใช้อินเทอร์เน็ตจนเป็นปัจจัยที่ 5 ในการดำเนินชีวิตไปแล้ว แต่สิ่งที่จะเพิ่มมากขึ้นก็คือการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่ออำนวยความสะดวก

ลดระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และพลังงานในการเดินทางออกไปประชุมนอกสถานที่ การทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ หรือแม้แต่การเลือกซื้อสินค้า ซึ่งทำให้แนวโน้มการขายสินค้าบนเว็บไซต์มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง จะเห็นว่าอินเทอร์เน็ตไม่เพียงจะทำให้เราก้าวทันโลกได้อย่างง่ายดาย สมกับความเร็วไฮสปีดคงค่าโฆษณาที่ได้ยืนอยู่บ่อยครั้งจากสื่อต่างๆ หากมองในแง่ธุรกิจโลกรักษ์สิ่งแวดล้อมแล้ว อินเทอร์เน็ตก็เป็นเครื่องมือที่ทำให้ไม่เกิดการสูญเสีย ไม่ใช่มากเกินไปจนความจำเป็น ทำให้เราสามารถเดินทางเท่าที่จำเป็นจริงๆ เพื่อประหยัดน้ำมัน ประหยัดเวลา บางครั้งเรื่องบางเรื่องก็สามารถติดต่อสื่อสารกันทางโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ตแทนได้ ไม่จำเป็นต้องเดินทางด้วยตัวเอง เพราะต้องยอมรับว่าทุกวันนี้โลกออนไลน์กับโลกแห่งความเป็นจริงแทบจะเป็นโลกเดียวกัน ห่างเพียงแค่นิ้วคลิกก็มาถึง

เรื่องการประหยัดพลังงานไม่ใช่เรื่องไกลตัว และไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป ทุกจังหวะของการดำเนินชีวิตเราสามารถประหยัดพลังงานได้ แม้ว่าในวันหนึ่งๆ เราจะใช้พลังงานหลากหลายประเภท แต่การปรับวิถีการใช้ชีวิตเพียงเล็กน้อย หันมาให้ความสำคัญกับการประหยัดพลังงานในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ใกล้ตัว ก็ทำให้เรามีส่วนร่วมในการลดใช้พลังงาน ลดโลกร้อนได้ ไม่ว่าคุณจะเป็นคนในเมืองกรุง หรือคนในชนบทท้องถิ่นก็ตาม

ทราบ แล้ว เปลี่ยน

ประเทศไทยมีครัวเรือนรวมประมาณ 12 ล้านครัวเรือน หากแต่ละครอบครัวช่วยกันปิดไฟ 1 ดวง (หลอดไส้ 60 วัตต์) เป็นเวลา 1 วัน เราจะประหยัดไฟได้ 4 ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง/วัน (60 วัตต์ x 6 ชม.* x 12 ล้านครัวเรือน) ค่าผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า 1 หน่วย (กิโลวัตต์-ชั่วโมง) คือ 2.2 บาท (รวมค่าพลังงานที่ใช้ และการก่อสร้างโรงไฟฟ้า) การประหยัดไฟ 4 ล้านหน่วย/วัน จึงคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 8.8 ล้านบาท/วัน หรือ 3,212 ล้านบาทต่อปี (8.8 ล้านบาท x วัน) * ครอบครัวหนึ่งเปิดหลอดไส้ ประมาณ 6 ชั่วโมงต่อวัน

การลดการใช้น้ำคนละ 1 แก้ว/วัน ประเทศชาติสามารถประหยัดน้ำได้ 30,000 ตัน/วัน (0.5 ลิตร x 60 ล้านคน) หรือเท่ากับน้ำ 11,000 ล้านลิตร/ปี เนื่องจากต้นทุนการผลิตน้ำประปาคือ 8.60* บาท/ลูกบาศก์เมตร (หรือ 8.60 บาท/1,000 ลิตร) การลดการใช้น้ำ 1 แก้วทุกวัน จะประหยัดเงินได้ 94.6 ล้านบาท/ปี (11 ล้านตัน x 8.6 บาท/หน่วย)

การปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่ 1 ต้นให้ความเย็นเท่ากับเครื่องปรับอากาศ 1 ตัน หรือให้ความเย็นประมาณ 12,000 บีทียู

กคลิฟต์ครั้งละ 7 บาท เมื่อต้องขึ้น-ลงเพียง 1-2 ชั้น จึงควรใช้บันไดแทน